

§ 135

Valtuutettu Kati Juvan aloite ICAN-kampanjan kaupunkivetoomuksen allekirjoittamiseksi

HEL 2020-011655 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Daniel Sazonov ehdotti valtuutettu Risto Rautavan kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi niin, että kaupunki ei ota kantaa esitettyyn kysymykseen. Kaupunginvaltuusto katsoo kaupunginhallitukselle esitetyn virkavalmistelun mukaisesti, että ydinaseita koskevan kannanoton antaminen ei edelleenkään ole kunnan toimialaa koskevan sääntelyn mukaista. ICAN-kampanjan kaupunkivetoomuksen allekirjoittaminen ei näin ollen ole perusteltua.

3 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun niin, että kaupunki ei ota kantaa esitettyyn kysymykseen. Kaupunginvaltuusto katsoo kaupunginhallitukselle esitetyn virkavalmistelun mukaisesti, että ydinaseita koskevan kannanoton antaminen ei edelleenkään ole kunnan toimialaa koskevan sääntelyn mukaista. ICAN-kampanjan kaupunkivetoomuksen allekirjoittaminen ei näin ollen ole perusteltua.

Jaa-äännet: 49

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 31

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies

Tyhjä: 4

Laura Finne-Elonen, Björn Månsson, Laura Rissanen, Mirita Saxberg

Poissa: 1

Alviina Alametsä

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa tehtiin toinen palautusehdotus.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavin perusteluin:

Voimassa olevan perustuslain 93 §:n mukaan Suomen ulkopoliittikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Eduskunta hyväksyy kansainväliset velvoitteet ja niiden irtisanomisen sekä päättää kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamisesta. Ulkopoliittisesti merkittävien kannanottojen ilmoittamisesta muille valtioille ja kansainvälisille järjestöille vastaa ministeri, jonka toimialaan kansainväliset suhteet kuuluvat.

Myös nykyistä perustuslakia edeltävästä oikeuskäytännöstä (vrt. KHO:1983-II-28) käy ilmi, ulko-, puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevat asiat eivät kuulu kunnan toimialaan. Kuten aloitevastauksesta käy ilmi, Suomi ei ole ratifioinut YK:n ydinasekieltosopimusta. Sen lisäksi, että kannanoton allekirjoittaminen ei kuulu perustuslain mukaan kunnan toimialaan, on siten myös pääteltävissä, että vetoituksen allekirjoittaminen ei ole Suomen ulkopoliittisen linjan mukaista.

Edellä luetelluista syistä kaupungin ei tule ottaa kantaa kaupunkiveetoon.

4 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

19.05.2021

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää palauttaa asian valmisteluun. Voimassa olevan perustuslain 93 §:n mukaan Suomen ulkopoliittikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Eduskunta hyväksyy kansainväliset velvoitteet ja niiden irtisanomisen sekä päättää kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamisesta. Ulkopoliittisesti merkittävien kannanottojen ilmoittamisesta muille valtioille ja kansainvälisille järjestöille vastaa ministeri, jonka toimialaan kansainväliset suhteet kuuluvat. Myös nykyistä perustuslakia edeltävästä oikeuskäytännöstä (vrt. KHO:1983-II-28) käy ilmi, ulko-, puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevat asiat eivät kuulu kunnan toimialaan. Kuten aloitevastauksesta käy ilmi, Suomi ei ole ratifioinut YK:n ydinasekieltosopimusta. Sen lisäksi, että kannanoton allekirjoittaminen ei kuulu perustuslain mukaan kunnan toimialaan, on siten myös pääteltävissä, että vetoituksen allekirjoittaminen ei ole Suomen ulkopoliittisen linjan mukaista. Edellä luetelluista syistä kaupungin ei tule ottaa kantaa kaupunkivetoomukseen.

Jaa-äännet: 50

Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Terhi Pelto-korpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 19

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies

Tyhjä: 15

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Laura Finne-Elonen, Arja Karhuvaa-ra, Otto Meri, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen

Poissa: 1
Satu Silvo

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Eriävä mielipiteet

Valtuutettu Otto Meri jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen KHO 1983 II 28 mukaan kunnan toimialaan ei kuulu ydinaseiden vastaisten vetoomusten allekirjoittaminen. Tällä perusteella katson, että kaupunginvaltuuston päätös on lainvastainen.

Valtuutetut Heimo Laaksonen ja Mia Nygård-Peltonen jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti Otto Meren eriävän mielipiteen perusteluiden lisäksi seuraavaa:

Voimassa olevan perustuslain 93 §:n mukaan Suomen ulkopoliitikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Eduskunta hyväksyy kansainväliset velvoitteet ja niiden irtisanomisen sekä päättää kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamisesta. Ulkopoliittisesti merkittävien kannanottojen ilmoittamisesta muille valtioille ja kansainvälisille järjestöille vastaa ministeri, jonka toimialaan kansainväliset suhteet kuuluvat.

Myös nykyistä perustuslakia edeltävästä oikeuskäytännöstä (vrt. KHO:1983-II-28) käy ilmi, että ulko-, puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevat asiat eivät kuulu kunnan toimialaan. Kuten aloitevastaukses-takin käy ilmi, Suomi ei ole ratifoinut YK:n ydinasekieltosopimusta. Sen lisäksi, että kannanoton allekirjoittaminen ei kuulu perustuslain mukaan kunnan toimialaan, on siten myös pääteltävissä, että vetoomuksen allekirjoittaminen ei ole Suomen ulkopoliittisen linjan mukaista.

Edellä luetelluista syistä kaupunki toimii perustuslain vastaisesti allekirjoittamalla kaupunkivetoomukseen.

Valtuutetut Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Mika Raatikainen, Mari Rantanen ja Juhani Strandén jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin kuin valtuutetut Otto Meri ja Nuutti Hyttinen. Lisäksi valtuutettu Matias Turkkila jätti eriävän mielipiteen pelkästään samoin perusteluin kuin Nuutti Hyttinen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.10.2020 Juva Kati Helsinki tukee ydinasekieltosopimusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kati Juva ja 22 muuta valtuutettua esittivät valtuustoaloitteessaan (21.10.2020), että Helsingin kaupunki allekirjoittaa International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) -kampanjan kaupunkivetoimuksen (Cities Appeal) ja osoittaa siten tukensa YK:n ydinasekieltosopimukselle.

ICAN-kampanjan tavoitteena on edistää ydinaseriisuntaa ja YK:n ydinasekieltosopimuksen toimeenpanoa. Kampanja on perustettu Australiassa vuonna 2007 ja siinä on mukana kansalaisjärjestöjä noin sadasta maasta.

YK:n ydinasekieltosopimus astui voimaan 21.1.2021. Sen oli 18.3.2021 mennessä ratifioinut 54 maata. Suomi ei ole allekirjoittanut sopimusta. Sopimus kieltää ydinaseiden valmistuksen, hallussapidon ja käyttämisen.

ICAN-kampanjan kaupunkivetoimuksen on allekirjoittanut lähes 400 kaupunkia 17 eri maasta. Pohjoismaista mukana on Oslon ja usean muun norjalaisen kaupungin lisäksi vain Göteborg.

Kaupunkien kansainvälinen toiminta on nykyisin huomattavan laajaa, ja kaupungit ovat lisänneet kansainvälistä edunvalvontaansa valtioiden suuntaan. Myös Helsinki on kaupunkistrategian mukaisesti vahvistanut kansainvälistä toimintaansa. Toiminta kohdistuu asioihin, jotka liittyvät kaupunkeihin, ovat kaupungin toimintaa ja joihin kaupunki voi vaikuttaa.

Kunnan toimialaa koskevassa oikeuskäytännössä kunnan nimissä annettuihin ulko-, puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa koskeviin kannanotoihin on aiempina vuosina suhtauduttu pidättyvästi. Esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden vuonna 1983 tekemän päätöksen (KHO

19.05.2021

1983 II 28) mukaan kunnan toimialaan ei kuulunut ydinaseetonta Pohjolaa koskevan vetoomuksen allekirjoittaminen.

Kaupunkien kansainvälinen toiminta on viimeisten vuosikymmenien aikana laajentunut ja monipuolistunut. Nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, ja koska nimenomaan kaupungit tulisivat olemaan mahdollisen ydinhyökkäyksen kohteina, kaupunginhallitus katsoo, että tällaisen vetoomuksen allekirjoittaminen, johon ei liity mitään erityisiä muita velvoitteita, voidaan katsoa kuuluvan myös kunnan toimialaan. Helsingin kaupunki on jo Mayors for Peace -verkoston jäsen. Kaupunginhallitus tukee ICAN-kampanjan kaupunkivetoamisen allekirjoittamista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.10.2020 Juva Kati Helsinki tukee ydinasekieltosopimusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 108

HEL 2020-011655 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.05.2021

Asia/12

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 300

HEL 2020-011655 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunkien kansainvälinen toiminta on viimeisten vuosikymmenien aikana laajentunut ja monipuolistunut. Nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, ja koska nimenomaan kaupungit tulisivat olemaan mahdollisen ydinhyökkäyksen kohteina, kaupunginhallitus katsoo, että tällaisen vetoomuksen allekirjoittaminen, johon ei liity mitään erityisiä muita velvoitteita, voidaan katsoa kuuluvan myös kunnan toimialaan. Helsingin kaupunki on jo Mayors for Peace -verkoston jäsen. Kaupunginhallitus tukee ICAN-kampanjan kaupunkivetoituksen allekirjoittamista.

Käsittely

26.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Muutetaan kpl 9 kuulumaan seuraavasti:

“Kaupunkien kansainvälinen toiminta on viimeisten vuosikymmenien aikana laajentunut ja monipuolistunut. Nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, ja koska nimenomaan kaupungit tulisivat olemaan mahdollisen ydinhyökkäyksen kohteina, kaupunginhallitus katsoo, että tällaisen vetoomuksen allekirjoittaminen, johon ei liity mitään erityisiä muita velvoitteita, voidaan katsoa kuuluvan myös kunnan toimialaan. Helsingin kaupunki on jo Mayors for Peace -verkoston jäsen. Kaupunginhallitus tukee ICAN-kampanjan kaupunkivetoituksen allekirjoittamista.”

Kannattaja: Tomi Sevander

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

19.05.2021

Asia/12

Kaupunginhallitus hyväksyi Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7 - 8.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi